

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת צביקה פוגל

פ/6407/25

הצעת חוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור (תיקון – הסדרת סיירות ביטחון ברשויות המקומיות), התשפ"ו-2025

- מטרה 1. מטרת החוק היא להסדיר את הפעלת מערכי האבטחה העירוניים שמופעלים על ידי רשויות מקומיות, במטרה להגביר את הביטחון האישי והסדר הציבורי ברשויות אלו, לצד משטרת ישראל.
- הוספת סעיף 3א 2. בחוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור, התשס"ה-2005¹ (להלן – החוק העיקרי), אחרי סעיף 3 יבוא:
- "מערך אבטחה 3א. (א) בסעיף זה – מקומי

"מאבטח מוסמך" – כהגדרתו בסעיף 6א(ג);

"רשות מקומית" – עירייה או מועצה מקומית.

(ב) השר רשאי לקבוע, בצו, לבקשת רשות מקומית ולאחר התייעצות עם המפקח הכללי של משטרת ישראל או מי שהוסמך מטעמו לעניין זה, כי ברשות המקומית יפעל מערך אבטחה מקומי (להלן – מערך אבטחה מקומי), אם שוכנע כי הדבר נחוץ לשם שמירה על ביטחון הציבור מפני פעילות חבלנית עוינת או עבריינות.

(ג) השר יסדיר, בנוהל, לאחר התייעצות עם המפקח הכללי של משטרת ישראל או מי שהוסמך מטעמו לעניין זה, את הפעלתם של מערכי אבטחה מקומיים, לרבות התנאים הנדרשים להקמת מערך אבטחה מקומי ולהפעלתו, וכן את הפסקת פעילותו של מערך אבטחה מקומי; נוהל לעניין זה יפורסם באתר האינטרנט של המשרד לביטחון לאומי.

¹ ס"ח התשס"ה, עמ' 758.

(ד) מערך אבטחה מקומי יוקם בצו, כאמור בסעיף קטן (א), לאחר שהרשות המקומית עמדה בתנאים הנדרשים כאמור בסעיף קטן (ג).

(ה) ראש הרשות המקומית ימנה, מבין עובדי הרשות, ממונה ביטחון, ובלבד שקצין מוסמך אישר כי הוא עומד בתנאי הכשירות הקבועים בסעיף 4(ג) לחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998² (להלן – ממונה ביטחון); ממונה הביטחון ישמש מפקד מערך האבטחה המקומי ויהיה אחראי לביצוע תפקידי מערך האבטחה המקומי והנחיות הקצין המוסמך לפי סעיף קטן (ו).

(ו) מערך אבטחה מקומי יפעל בהתאם להנחיית משטרת ישראל; הקצין המוסמך יהיה רשאי לתת הנחיות מקצועיות בכל הנוגע לביצוע פעולות האבטחה, לרבות הנחיות בעניין אופן הפעלת הסמכויות, מקום פעילות מערך האבטחה המקומי בשטח הרשות המקומית וביצוע בקרה ודיווח על הפעילות.

(ז) על אף האמור בסעיף 7, בעת מילוי תפקידו ולצורך מילוי תפקידו, תהיה למאבטח מוסמך המועסק במערך אבטחה מקומי הסמכות לפי סעיף 3(ב) לחוק זה, בכל המרחב הציבורי של הרשות המקומית בה פועל מערך האבטחה המקומי.

(ח) הפעיל מאבטח את סמכותו לפי סעיף קטן (ז), יתעד את פעולותיו.

(ט) למאבטח מוסמך המועסק במערך אבטחה מקומי הסמכות לדרוש מאדם, שהיה לו חשד סביר לגביו שהוא תושב זר כהגדרתו בסעיף 12א לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952³, שנכנס לישראל שלא כדין או שיושב בה שלא כדין, למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המעידה על זהותו שהוא חייב

² ס"ח התשנ"ח, עמ' 348.
³ ס"ח התשי"ב, עמ' 354.

בהחזקתה על פי כל דין וכן היתר לשהייה בישראל
לפי כל דין.

תיקון סעיף 8 .3 בסעיף 8 לחוק העיקרי –

(1) בפסקה (2), המילים "מאת רופא מורשה" – יימחקו ;

(2) בפסקה (6), במקום האמור בה יבוא "לעניין מאבטח שאינו עובד ציבור
בנקודת בדיקה, אם הוא עומד בתנאים נוספים באשר לשירותו הצבאי ובאשר
להתאמתו לשמש כמאבטח בנקודת בדיקה." ;

(3) אחרי פסקה (7) יבוא :

"(8) לעניין מאבטח במערך אבטחה מקומי – מלאו לו 21 שנים."

תיקון סעיף 10 .4 בסעיף 10(ג) לחוק העיקרי, במקום הסיפה החל במילים "בהתייעצות עם שר
הפנים" יבוא "באישור הוועדה לביטחון לאומי של הכנסת".

דברי הסבר

במהלך השנים האחרונות גברה משמעותית מעורבותן של הרשויות המקומיות במערך הביטחון והחוסן, בין היתר, באמצעות הקמתם והפעלתם של מערכי אבטחה מקומיים. מערכי אבטחה אלה מהווים נדבך מרכזי בשמירה על ביטחון התושבים, בהגברת תחושת הביטחון האישי ובמתן מענה מהיר לאירועי חירום ולמצבי ביטחון שוטף.

חרף התפקיד החיוני שממלאים מערכי האבטחה המקומיים, נכון להיום התחום פועל ללא הסדרה חקיקתית כוללת, באופן היוצר שונות רבה בין רשויות, אי־בהירות באשר לסמכויות המאבטחים וללא מנגנון פיקוח והכשרה אחיד. מצב דברים זה מקשה על שמירה על סטנדרט מקצועי אחיד ועל שיתוף פעולה מיטבי בין הרשויות המקומיות, המשטרה והמשרד לביטחון לאומי.

מטרת הצעת החוק היא לעגן בחקיקה את מעמדם, תפקידיהם וסמכויותיהם של מערכי האבטחה ברשויות המקומיות, לקבוע מסגרת ארגונית, הכשרות נדרשות, תנאי כשירות וכן להסדיר את מנגנוני הפיקוח והדיווח למשטרת ישראל.

חקיקה זו צפויה לתרום לחיזוק תחושת הביטחון של התושבים, לשפר את המענה הראשוני לאירועים ביטחוניים, פליליים ואירועי חירום ולהבטיח כי פעילות מערכי האבטחה המקומיים תיעשה באופן מקצועי, מפקח ובכפוף לכללים ברורים ואחידים.

סעיף 2 מוצע כי לבקשת רשות מקומית ולאחר התייעצות עם המפקח, השר לביטחון לאומי יוכל לקבוע בצו כי ברשות מקומית יפעל מערך אבטחה מקומי המורכב ממאבטחים שהוסמכו בהתאם לחוק, אם שוכנע כי הדבר נחוץ לשם שמירה על ביטחון הציבור מפני פעילות חבלנית עוינת. עוד מוצע לקבוע כי השר יסדיר בנוהל, לאחר התייעצות עם המפקח, את הפעלתם של מערכי אבטחה מקומיים, לרבות התנאים הנדרשים להקמת והפעלת מערך אבטחה מקומי, והנוהל יפורסם באתר המשרד.

מוצע כי מערך האבטחה המקומי יפעל בהתאם להנחיית משטרת ישראל לרבות לעניין אופן הפעלת הסמכויות, מקום פעילות מערך האבטחה המקומי בשטח הרשות המקומית וביצוע בקרה ודיווח על הפעילות.

באשר לסמכויות, על מנת שהמאבטחים במערך יוכלו לפעול במודל דינמי, קרי ככוח נייד המסתובב בכל רחבי הרשות, ולא ככוח אבטחה סטטי, מוצע כי על אף האמור בסעיף 7 לחוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור, התשס"ה–2005 (להלן – החוק), בעת מילוי תפקידו ולצורך מילוי תפקידו, תהיה למאבטח מוסמך המועסק במערך אבטחה מקומי הסמכות לפי סעיף 3(ב) לחוק, בכל המרחב הציבורי של הרשות המקומית בה פועל מערך האבטחה המקומי, קרי סמכות למניעת פעילות חבלנית עוינת. כמו כן, תהיה לו סמכות לדרוש מאדם שהיה לו חשד סביר לגביו כי הוא תושב זר השוהה בישראל שלא כדין,

להציג תעודת זהות או מסמך מזהה רשמי אחר וכן היתר שהייה בישראל כדין.

סעיף 3 סעיף 8 לחוק קובע את תנאי הכשירות למאבטח מוסמך.

בפסקה (2) נקבע כי על המאבטח להמציא "אישור מאת רופא מורשה בדבר כשירותו הרפואית כפי שיקבע השר בתקנות, בהתייעצות עם שר הבריאות". עמדת משרד הבריאות היא כי המונח "רופא מורשה" משמעותו רופא תעסוקתי, ואילו רופא משפחה איננו מורשה להמציא אישור כשירות רפואית. לאור העובדה שמספרם של הרופאים התעסוקתיים מצומצם מאד, ומאבטחים רבים מתקשים להמציא את האישור הנדרש, מוצע לקבוע כי על המאבטח יהיה להמציא אישור בדבר כשירותו הרפואית בדרך שתיקבע על ידי השר בתקנות בהתייעצות עם שר הבריאות, מבלי החובה להמציא את האישור אך ורק מרופא תעסוקתי. כך יוכל השר לקבוע כי האישור יינתן מגורם רפואי נוסף, לאחר שהמאבטח עמד בכל הדרישות הרפואיות הרלוונטיות, ולאפשר את הכשרתם של מאבטחים רבים נוספים מבלי להמתין חודשים לבדיקה של רופא תעסוקתי.

בפסקה (6) נקבעו תנאים לעניין מאבטח שאינו עובד ציבור בנקודת בדיקה, כמשמעה בחוק. מוצע לתקן את הסעיף כך שייקבע כי על המאבטח לעמוד בתנאים נוספים באשר לשירות והצבאי והתאמתו, מבלי לקבוע כי יש חובה של 12 שנות לימוד.

עוד מוצע להוסיף את פסקה (8), בה ייקבע כי הגיל המינימאלי להעסקת מאבטח במערך אכיפה מקומי הוא 21, לאור העובדה שמאבטחים במערך אבטחה מקומי מקבלים סמכות נוספת למניעת פעילות חבלנית עוינת כאמור לעיל.

סעיף 4 סעיף 10(ג) לחוק קובע כי הפקדת נשק לפי סעיף 10 לחוק טעונה תקנות של השר בהתייעצות עם שר הפנים. עוד נקבע כי תקנות ראשונות לעניין זה יובאו לאישור הוועדה לביטחון לאומי של הכנסת בתוך 90 ימים מיום תחילתו של החוק. בחלוף 20 שנים מיום תחילתו של החוק תקנות אלה טרם הותקנו, ובמרוצת השנים האחריות על נושא כלי הירייה עברה משר הפנים לשר לביטחון לאומי.

משכך, מוצע לקבוע כי התקנת התקנות איננה חובה העומדת בפני עצמה אלא מהווה סמכות רשות לשר שתהפוך לחובה רק במקרה בו השר יממש את זכותו להוציא צו לפי סעיף 10(א) לחוק. כמו כן, לאור העובדה כי כיום כלל הנושאים בחוק נמצאים תחת סמכותו של השר לביטחון לאומי, מוצע לבטל את חובת ההיוועצות עם שר הפנים, לאור העברת האחריות על תחום כלי הירייה ממשרד הפנים למשרד לביטחון לאומי.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ב' בטבת התשפ"ו (22.12.2025)